

VYRIAUSYBĖS ATSTOVO VILNIAUS APSKRITYJE
INFORMACIJA APIE 2017 M. ANTRO PUSMEČIO VEIKLĄ

2018-01-30 Nr. 7-8

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio reikalavimą, Vyriausybės atstovai apskrityse kiekvieną pusmetį Lietuvos Respublikos Vyriausybei nustatyta tvarka pateikia informaciją apie savo veiklą Lietuvos Respublikos Vyriausybei, Lietuvos savivaldybių asociacijai ir viešai šią informaciją skelbia savo interneto tinklalapyje pagal Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo Nr. VIII -730 8 straipsnio reikalavimą.

Vyriausybės atstovas Vilniaus apskrityje (toliau – Vyriausybės atstovas) atlieka **aštuonių** Vilniaus apskrities savivaldybių (**Vilniaus miesto, Elektrėnų bei Vilniaus, Šalčininkų, Širvintų, Švenčionių, Trakų, Ukmergės rajonų**) administracinę priežiūrą.

1. Vyriausybės atstovo nustatyti prižiūrimų savivaldybių kolegialių ir nekolegialių; administravimo subjektų priimtų teisės aktų prieštaravimai Lietuvos Respublikos Konstitucijai, įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir kitiems su įstatymų įgyvendinimu susijusiems centrinių valstybinio administravimo subjektų priimtiems teisės aktams (toliau – įstatymai ir Vyriausybės sprendimai) bei Vyriausybės atstovo pateikti motyvuoti teikimai svarstyti teisės akto pakeitimo ar panaikinimo klausimus:

Vilniaus miesto savivaldybės tarybai - **4**.

Vilniaus rajono savivaldybės tarybai -2, administracijos direktoriui -1. **Iš viso - 3**.

Elektrėnų savivaldybės tarybai -2, administracijos direktoriui -1. **Iš viso - 3**.

Trakų rajono savivaldybės tarybai -1, administracijos direktoriui -2. **Iš viso - 3**.

Šalčininkų rajono savivaldybės tarybai - **1**.

Širvintų rajono savivaldybės tarybai - **1**.

Švenčionių rajono savivaldybės administracijos direktoriui - **1**.

Ukmergės rajono savivaldybės tarybai -3, administracijos direktoriui - 1. **Iš viso - 4**.

Per 2017 m. antrą pusmetį Vyriausybės atstovo Vilniaus apskrityje tarnyba nustatė, kad Vilniaus apskrities savivaldybių kolegialūs administravimo subjektai priėmė **20** teisės aktų, kurie prieštaravo įstatymams ar Vyriausybės sprendimams. Daugiausia motyvuotų teikimų dėl teisės aktų

pažeidimų pateikta Vilniaus miesto ir Ukmergės rajono savivaldybėms - po 4, Vilniaus, Trakų rajonų bei Elektrėnų savivaldybėms po 3, Šalčininkų, Širvintų, Švenčionių rajonų savivaldybėms po 2 teikimus. Daugiausia buvo pažeistos Vietos savivaldos įstatymo, Viešojo administravimo įstatymo, Teisėkūros pagrindų įstatymo, Želdynų įstatymo, Triukšmo valdymo įstatymo, Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011-06-29 nutarimu Nr. 768, Lietuvos higienos normos HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. V-313, Kapinių tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1207, ir Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atvejų, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo, patvirtinto Aplinkos ministro 2008-01-31 įsakymu Nr. D1-87, bei Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklių, patvirtintų Aplinkos ministro 2007-12-29 įsakymu Nr. D1-717, nuostatos.

Prižiūrimų savivaldybių priimti teisės aktai 394 kartus pažeidė aukštesnės galios teisės aktus:

Istatymus (135 pažeidimai)

- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą - teisės aktas pažeistas **65¹** kartus.
- Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymą - teisės aktas pažeistas **18²** kartų.
- Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymą - teisės aktas pažeistas **19³** kartų.
- Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymas - teisės aktas pažeistas **8⁴** kartus.
- Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas – teisės aktas pažeistas **1** kartą.
- Lietuvos Respublikos daugiabučių namų savininkų bendrijų įstatymą – teisės aktas pažeistas **1** kartą.
- Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymą - teisės aktas pažeistas **1** kartą.
- Lietuvos Respublikos švietimo įstatymą - teisės aktas pažeistas **2** kartus.
- Lietuvos Respublikos želdynų įstatymą - teisės aktas pažeistas - teisės aktas pažeistas **11⁵** kartų.
- Lietuvos Respublikos civilinės būklės aktų registravimo įstatymą – teisės aktas pažeistas **3** kartus.

¹ Iš jų 20 kartų pažeistas įstatyme įtvirtintas savivaldybių veiklos *teisėtumo* principas, 37 kartus pažeidimai nustatyti trijų (Šalčininkų, Ukmergės rajonų ir Vilniaus miesto) savivaldybių tarybos veiklos reglamentuose, iš jų 15 - dėl neįtvirtintų reglamentuose atitinkamų tvarkų.

² Iš jų 8 kartus pažeistas šiame įstatyme įtvirtintas *įstatymo viršenybės* principas, 7 kartus – *proporcingumo* principas ir po 1 kartą – *lygiateisiškumo* bei *nepiktnaudžiavimo valdžia* principai.

³ Iš jų 9 kartus pažeistas šiame įstatyme įtvirtintas teisėkūros *aiškumo* principas, po 2 kartus – *proporcingumo*, *efektyvumo* ir *sistemiškumo* principai.

⁴ Pažeidimai nustatyti 5-juose savivaldybių teisės aktuose.

⁵ Pažeidimai nustatyti 3-juose savivaldybių teisės aktuose.

Lietuvos Respublikos civilinių pirotechnikos priemonių apyvartos kontrolės įstatymą - teisės aktas pažeistas **1** kartą.

Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymą - teisės aktas pažeistas **1** kartą.

Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas - teisės aktas pažeistas **1** kartą.

Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymą - teisės aktas pažeistas **1** kartą.

Vyriausybės nutarimus (155 pažeidimai)

Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011-06-29 nutarimu Nr. 768 - teisės aktas pažeistas **127**⁶ kartus.

Kapinių tvarkymo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1207 „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų patvirtinimo“ – teisės aktas pažeistas **18**⁷ kartų.

Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1207 – teisės aktas pažeistas **1** kartą.

Daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų administravimo nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 603 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. rugpjūčio 5 d. nutarimo Nr. 831 redakcija) – teisės aktas pažeistas **2** kartus.

Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 711 – teisės aktas pažeistas **1** kartą.

Kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams, sąrašą, pavirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2008-03-12 nutarimu Nr. 206 - teisės aktas pažeistas **1** kartą.

Triukšmo, kylančio atliekant statybos darbus gyvenamosiose patalpose ir gyvenamosiose teritorijose, kontrolės vykdymo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016-11-09 nutarimu Nr. 1120 – teisės aktas pažeistas **4** kartus.

Ministrų įsakymus (104 pažeidimai)

Lietuvos higienos normą HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. V-313 - teisės aktas pažeistas **78**⁸ kartus.

⁶ Šis aktas pažeistas 127 kartus vienu Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu, nustatant bendrąjį ugdymą vykdančių mokyklų 127-iose klasėse mokinių skaičių, viršijantį leistiną vidutinį mokinių skaičių klasėse.

⁷ Pažeidimai nustatyti 3-juose savivaldybių teisės aktuose.

⁸ Šis aktas pažeistas 78 kartus vienu Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu, 78- iose priešmokyklinėse grupėse nustatant vaikų skaičių, viršijantį maksimalų leistiną vaikų skaičių.

Priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013-11-21 įsakymu Nr. V-1106 - teisės aktas pažeistas **1** kartą.

Koordinuotai teikiamų švietimo pagalbos, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017-08-28 įsakymu Nr. V-651/A1-455/V-1004, – teisės aktas pažeistas **1** kartą.

Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008-01-31 įsakymu Nr. D1-87 - teisės aktas pažeistas **19**⁹ kartų.

Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007-12-29 įsakymu Nr. D1-717 - teisės aktas pažeistas **5**¹⁰ kartus.

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 40 straipsnio 1 dalis numato, jog mokymosi aplinka mokykloje ir mokinių mokymosi krūvis turi atitikti higienos normas ir teisės aktų nustatytus mokinių saugos bei sveikatos reikalavimus ir laiduoti švietimo programų vykdymą. **Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013-11-21 įsakymu Nr. V-1106 patvirtinto Priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašo** 19 punktą, **Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. V-313 patvirtintos Lietuvos higienos normos HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“** (toliau – Higienos norma) 5 punktą nustato, jog vaikų ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo grupių sąrašai turi būti sudaromi neviršijant šioje higienos normoje pagal amžiaus grupes nurodyto vaikų skaičiaus: nuo 3 metų iki pradinio ugdymo pradžios – ne daugiau kaip 20 vaikų. **Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011-06-29 nutarimu Nr. 768 patvirtintų Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių** (toliau – Taisyklės) 25.7 punkte nurodyta, kad klasės, tam tikrais atvejais jungtinės klasės sudaromos taip, kad užtikrintų bendrųjų ugdymo programų ir bendrųjų ugdymo planų įgyvendinimą ir atitiktų klasių, jungtinių klasių bendrosiose bendrojo ugdymo mokyklose sudarymo mokslo metų pradžioje kriterijus, nurodytus Taisyklių 1 priede, ir klasių, jungtinių klasių bendrojo ugdymo mokyklose specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams sudarymo mokslo metų pradžioje kriterijus, nurodytus Taisyklių 2 priede. Taisyklių 1 priede nurodyta, kad didžiausias mokinių skaičius klasėje, kurioje ugdoma pagal: 1) pradinio ugdymo programą – 24 mokiniai; 2) pagrindinio ugdymo programos pirmąją ir antrąją dalis, vidurinio ugdymo programą – 30 mokinių; 3) suaugusiųjų pradinio, pagrindinio bei vidurinio ugdymo programas – 40 mokinių. Taisyklių 2 priedo 1 eilutėje nurodyta, kad didžiausias mokinių skaičius klasėje, kurioje mokoma pagal specializuoto ugdymo krypties ar nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu, bendrojo ugdymo programas – 30 mokinių.

Vykdam savivaldybių administracinę priežiūrą, nustatyta, jog Vilniaus miesto savivaldybės taryba priėmė 2017-05-31 sprendimą Nr. 1-985 „Dėl klasių komplektų ir priešmokyklinio ugdymo grupių skaičiaus, mokinių ir vaikų skaičiaus vidurkio klasėse ir grupėse pagal bendrąsias ir priešmokyklinio ugdymo programas savivaldybės ugdymo įstaigoms ir jų skyriams 2017-2018 mokslo metams nustatymo“ (toliau – Sprendimas), kuriuo pažeidžiant teisės

⁹ Pažeidimai nustatyti 3-juose savivaldybių teisės aktuose.

¹⁰ Pažeidimai nustatyti 3-juose savivaldybių teisės aktuose.

aktus, t.y. viršijant viršijant didžiausią mokinių skaičių klasėje, nustatė klasių komplektų skaičių ir mokinių skaičiaus vidurkį klasėse pagal vykdomas bendrąsias programas 2017–2018 mokslo metams bei viršijant leidžiamą maksimalų vaikų skaičių grupėje - priešmokyklinio ugdymo grupių skaičių ir vaikų skaičiaus vidurkį grupėse pagal vykdomas priešmokyklinio ugdymo programas 2017–2018 mokslo metams. Atsižvelgiant į tai, Vyriausybės atstovas pateikė teikimą (1T-16) Vilniaus miesto savivaldybės tarybai svarstyti minėto Sprendimo pakeitimo klausimą. Suėjus įstatyme nustatytam terminui teikimas įvykdytas nebuvo, todėl kreiptasi į Vilniaus apygardos administracinę teisumą dėl nustatyto pažeidimo pašalinimo teismine tvarka. ***Vyksta teisminis nagrinėjimas.***

Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nustatytas baigtinis triukšmo šaltinių valdytojų privalomos pateikti informacijos sąrašas. Šio įstatymo 22 straipsnio 4 dalyje nurodyti terminai, per kuriuos asmenys turi įvykdyti triukšmo kontrolę atliekančios valstybės ir savivaldybių institucijos teikiamus triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonių įgyvendinimo reikalavimus. **Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo** 3 straipsnis įtvirtina *įstatymo viršenybės* principą, kuris reiškia, jog viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais.

Vykdamas savivaldybių administracinę priežiūrą buvo užklaustos Vilniaus apskrities savivaldybės dėl naujai įsigaliojusių teisės aktų pakeitimų įgyvendinimo, surinkta informacija apie triukšmo valdymą reglamentuojančias savivaldybių tvarkas (taisykles). Atlikus tyrimą, visose Vilniaus apskrities savivaldybėse, išskyrus Vilniaus miesto savivaldybę, nustatyti taisyklių neatitikimai aukštesnės galios teisės aktams (*pvz.*, išplečiamas Triukšmo valdymo įstatyme nustatytas privalomos pateikti informacijos sąrašas ir taip sukuriama papildoma administracinė našta triukšmo šaltinių valdytojams, nepagrįstai ribojama statybų ar paprastojo remonto veikla, uždraudžiant bet kokią su statybos darbais susijusią veiklą, ypač tada, kai ji neturi tiesioginės įtakos triukšmo ribinių dydžių viršijimui ir kt.), todėl be išvardintų įstatymų nuostatų pažeidimų, tai neatitinka savivaldybių veiklos *teisėtumo*¹¹ principo. Širvintų ir Šalčininkų rajono savivaldybės teisės aktų neatitikimus ištaisė netrukus po paklausimo, priimdama teisės aktų pakeitimus, o Švenčionių, Trakų, Ukmergės ir Vilniaus rajonų bei Elektrėnų savivaldybėms buvo pateikti teikimai (1T-24, 1T-26, 1T-27, 1T-28, 1T-31), pasiūlant ištaisyti nustatytus taisyklių neatitikimus aukštesnės galios teisės aktams administracine tvarka. ***Teikimai įvykdyti.***

Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 straipsnių ir IV skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymu, įsigaliojusiu 2017 m. gegužės 31 d., pripažintas netekusiu galios 11 straipsnio 1 dalies 10 punktą, kuris numatė teisę savivaldybės taryboms savivaldybės teritorijoje nustatyti vietinę rinkliavą už leidimo pardavinėti I, II ir TO klases civilines pirotechnikos priemones išdavimą. Įsigaliojus šiems pakeitimams savivaldybės neteko teisės nustatyti ir rinkti paminėtas vietines rinkliavas. **Lietuvos Respublikos civilinių pirotechnikos priemonių apyvartos kontrolės įstatymas** šiuo metu reglamentuoja, kad fiziniai ar juridiniai asmenys, kitos organizacijos ar jų padaliniai, teikdami prašymą per teritorinę policijos įstaigą,

¹¹ Šis principas įtvirtintas Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 6 punkte.

kiekvienai F2 kategorijos fejerverkų platinimo vietai turi gauti leidimą platinti F2 kategorijos fejerverkus, kuris išduodamas neterminuotam laikui. F1 kategorijos fejerverkams platinti leidimo nereikia.

Vykdamas savivaldybių administracinę priežiūrą buvo užklaustos Vilniaus apskrities savivaldybės dėl naujai įsigaliojusių teisės aktų pakeitimų įgyvendinimo. Nustatyta, jog tik dvi (Vilniaus miesto ir Ukmergės rajono savivaldybės) iš aštuonių Vilniaus apskrities savivaldybių turi nustačiusios vietinę rinkliavą už leidimo pardavinėti I, II ir TO klasės civilines pirotechnikos priemones išdavimą. Po Vyriausybės atstovo paklausimo Ukmergės rajono savivaldybė netrukus panaikino teisės aktą, kuriuo buvo nustatyta minima rinkliava, o Vilniaus miesto savivaldybei buvo pateiktas teikimas (1T-22) panaikinti teisės aktą, kuriuo buvo nustatyta minima vietinė rinkliava. Civilinių pirotechnikos priemonių apyvartos kontrolės įstatymas nesuteikia teisės savivaldybei išduoti leidimus prekiauti fejerverkais, todėl savivaldybės patvirtinta tvarka, kurioje nurodyta, jog asmenys norintys, norintys gauti leidimą prekiauti civilinėmis pirotechnikos priemonėmis, privalo kreiptis į savivaldybės administraciją, prieštarauja Civilinių pirotechnikos priemonių apyvartos kontrolės įstatymo nuostatoms. Vilniaus miesto savivaldybė **teikimą įvykdė**.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas reglamentuoja savivaldybės tarybos veiklos klausimus ir numato pareigą savivaldybės tarybos veiklos reglamente nustatyti atitinkamas tvarkas. 2017 m. kelis kartus buvo pakeistas Vietos savivaldos įstatymas ir naujai įsigalioję pakeitimai eliminavo nuostatas, susijusias su Administracinių komisijų, nagrinėjusių Administracinių teisės pažeidimų kodekso jos kompetencijai priskirtas administracinių teisės pažeidimų bylas, reglamentavimą, taip pat nustatė naują funkciją Kontrolės komitetui – nagrinėti iš asmenų gaunamus pranešimus ir pareiškimus apie savivaldybės administracijos, įmonių, įstaigų ir jų vadovų veiklą ir teikti dėl jų siūlymus savivaldybės administracijai ir savivaldybės tarybai (VSI 14 straipsnio 4 dalies 9 punktą), išplėtė seniūnaičių sueigos reglamentavimą. Vietos savivaldos įstatymas įtvirtina savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų *teisėtumo*¹² principą, kuris reiškia, kad savivaldybės veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

Vykdamas savivaldybių administracinę priežiūrą, buvo nustatyti Šalčininkų, Ukmergės rajono ir Vilniaus miesto savivaldybių priimtų savivaldybės tarybos veiklos reglamentų nuostatų neatitikimai galiojančiam aukštesnės galios teisiniam reglamentavimui ir atvejai, kai nėra reglamentuose patvirtinta atskirų įstatyme reglamentuojamų tvarkų. Atsižvelgiant į tai, Vyriausybės atstovas pateikė Šalčininkų, Ukmergės rajono ir Vilniaus miesto savivaldybėms teikimus, siūlydamas pakeisti ar panaikinti įstatymui prieštaraujančias nuostatas ir papildyti reglamentus nesamomis tvarkomis (pvz., Kontrolės komiteto atsiskaitymo savivaldybės tarybai tvarka, mero atsiskaitymo savivaldybės tarybai ir bendruomenei už savo veiklą tvarka, savivaldybės veiklos ataskaitos pateikimo rinkėjams ir savivaldybės bendruomenei tvarka, seniūnaičių sueigos sprendimų įvertinimo tvarka, Savivaldybės kontrolieriaus (savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos) kitų metų veiklos planų grąžinimo tvirtinimui tvarka, tarybos narių delegavimo į įstatymų nustatytas regionines tarybas ir komisijas tvarka ir pan.) Iš Vilniaus miesto savivaldybės mero gautas motyvuotas prašymas pratęsti teikimo įvykdymo terminą iki 2018 m. vasario 18 d.

¹² Žr. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 6 punktą.

Vyriausybės atstovo 2017 m. gruodžio 29 d. potvarkiu *pratęstas teikimo įvykdymo terminas iki 2018 m. vasario 18 d.* Iš Šalčininkų rajono savivaldybės laukiama informacija dėl teikimo vykdymo, nes *teikimo įvykdymo terminas dar nesuėjęs*. Ukmergės rajono savivaldybė *teikimą įvykdė*.

Lietuvos Respublikos **želdynų įstatymo** 20 straipsnis reglamentuoja želdynų ir želdinių apsaugą, o šio įstatymo nuostatas detalizuoja Vyriausybės 2008-03-12 nutarimu Nr. 206 patvirtintas **Kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams, sąrašas** (toliau – Kriterijų sąrašas), Aplinkos ministro 2008-01-31 įsakymu Nr. D1-87 patvirtintas **Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašas** bei Aplinkos ministro 2007-12-29 įsakymu Nr. D1-717 patvirtintos **Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklės**. Minėti teisės aktai ne kartą buvo keisti: patikslinti atvejai, kada nereikia leidimo medžių ir krūmų kirtimui ar kitokiam pašalinimui, patikslinti medžių ir krūmų sodinimo atstumai nuo kaimyninio sklypo ribos, vietos, kur medžius ir krūmus draudžiama veisti ir kt. **Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo** 4 straipsnio 6 punktas įtvirtina savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų *teisėtumo* principas, kuris reiškia, kad savivaldybės veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

Vykdant savivaldybių administracinę priežiūrą nustatyta, kad Elektrėnų bei Širvintų ir Ukmergės rajono savivaldybių patvirtintos Želdynų ir želdinių apsaugos taisyklės neatitinka šiuo metu galiojančio teisinio reglamentavimo, todėl Vyriausybės atstovas pateikė šioms savivaldybėms teikimus (1T-18, 1T-21, 1T-23), siūlydamas pakeisti minimas taisykles, suderinant jas su aukštesnės galios teisės aktų reikalavimais. Širvintų ir Ukmergės rajonų savivaldybės *teikimus įvykdė*, o Elektrėnų savivaldybei teikimo įvykdymo terminas pratęstas iki artimiausio savivaldybės tarybos posėdžio, todėl *teikimo įvykdymo terminas dar nėra suėjęs*.

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 3 straipsnis įtvirtina vienus iš pagrindinių viešojo administravimo principų - *įstatymo viršenybės*¹³, *proporcingumo*¹⁴ ir *nepiktinaudžiavimo valdžia*¹⁵ principus. VAI 6 straipsnio 4 dalis numato, kad privalomus reikalavimus asmenims nustato tik įstatymai ar jų pagrindu priimti teisės aktai. **Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 603 (2015-08-05 redakcija Nr. 831) patvirtintų Daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų administravimo nuostatai** nustato, kad pagrindinis administratoriaus uždavinys – administruoti namo bendrojo naudojimo objektus – užtikrinti jų priežiūrą pagal teisės aktų nustatytus privalomuosius statinių naudojimo ir priežiūros reikalavimus, įgyvendinti namo butų ir kitų patalpų savininkų su bendrąja nuosavybe susijusius sprendimus ir pavedimus, priimtus Civilinio kodekso 4.85

¹³ Žr. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 punktą.

¹⁴ Žr. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 3 punktą. Šis principas reiškia, kad administracinio sprendimo mastas ir jo įgyvendinimo priemonės turi atitikti būtinus ir pagrįstus administravimo tikslus.

¹⁵ Žr. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 4 punktą. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektams draudžiama atlikti viešojo administravimo funkcijas neturint šio įstatymo nustatyta tvarka suteiktų viešojo administravimo įgaliojimų arba priimti administracinius sprendimus, siekiant kitų, negu įstatymų ar kitų norminių teisės aktų nustatyta, tikslų.

straipsnyje nustatyta tvarka, jiems atstovaujant. **Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymo** 14 straipsnio 6 dalies 9 punktą bendrijos pirmininkui taip pat numato pareigą atsakyti už *bendrojo naudojimo žemės sklypo* (sklypų) (kuris apibrėžiamas kaip nuosavybės teise ar kitais *įstatymų* nustatytais pagrindais naudojamas ir (ar) valdomas žemės sklypas) naudojimą ir tvarkymą pagal įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus. **Lietuvos Respublikos civilinio kodekso** 4.83 straipsnio 4 dalis nustato, jog buto ir kitų patalpų savininkas (naudotojas) neprivalo apmokėti išlaidų, dėl kurių jis nėra davęs sutikimo ir kurios nenusijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais privalomaisiais statinių naudojimo ir priežiūros reikalavimais arba dėl kurių nėra priimtas butų ir kitų patalpų savininkų susirinkimo sprendimas šio kodekso 4.84 ir 4.85 straipsniuose nustatyta tvarka. **Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatyme** (toliau – TPI) taip pat yra įtvirtintas *proporcingumo principas*¹⁶.

Vyriausybės atstovas, vykdydamas savivaldybių administracinę priežiūrą nustatė, jog Ukmergės rajono savivaldybės taryba 2017 m. kovo 30 d. sprendimu Nr. 7-79 „Dėl Ukmergės miesto ir kitų gyvenamųjų vietovių tvarkymo ir švaros taisyklių pakeitimo“ pakeitė Tarybos 2015 m. sausio 29 d. sprendimu Nr. 7-3 patvirtintas Ukmergės miesto ir kitų gyvenamųjų vietovių tvarkymo ir švaros taisyklės (toliau – Taisyklės) ir nepagrįstai priskyrė asmenims pareigą palaikyti tvarką, švarą bei atlikti Taisyklėse išvardintus darbus šiuo administraciniu aktu apibrėžtose „*naudojamose teritorijose*“. Taisyklių 8, 21, 68 ir 73 punktai, perkeliantys savivaldybės pareigas (t. y. pareigą nuolat palaikyti tvarką, švarą ir atlikti išvardintą sąrašą darbų savivaldybės viešosiose erdvėse (bendrojo naudojimo teritorijose) bei pasirūpinti, kad ant pastatų būtų pritvirtinti adresai) asmenims, yra nepagrįsti įstatymais ir neatitinka aukščiau išvardintų aukštesnės galios teisės aktų reikalavimų, todėl Vyriausybės atstovo teikimu (Nr. 1T-25) pasiūlyta savivaldybės tarybai apsvarstyti Taisyklių nuostatų, neatitinkančių aukštesnės galios teisės aktų, panaikinimo ar pakeitimo klausimą. Savivaldybei *atsisakius tenkinti teikimą* administracine tvarka, **rengiamas pareiškimas Vilniaus apygardos administraciniam teismui** dėl šio norminio teisės akto nuostatų ištyrimo teismine tvarka.

Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymas (toliau šioje dalyje – Įstatymas) buvo pakeistas ir išdėstytas nauja redakcija. Įstatymas naujai apibrėžė tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriaus (funkcijas vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių planavimo, koordinavimo, vertinimo ir stebėsenos srityje. Įsigaliojus įstatymo pakeitimams, keitėsi ir savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos (toliau – Komisija) sudėtis, paskirtis bei funkcijos. **Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo** 23 straipsnio 3 dalies 6 punktą ir **Koordinuotai teikiamų švietimo pagalbos, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017-08-28 įsakymu Nr. V-651/A1-455/V-1004**, (toliau – Aprašas) 15.8 punktą nustato, jog koordinatorių atlieka Komisijos pirmininko funkcijas.

¹⁶ Žr. Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 2 punktą. Šis principas reiškia, kad nustatomos teisinės priemonės turi būti būtinos demokratinėje visuomenėje ir tinkamos siekiamiems teisėtiems bei visuotinai svarbiems tikslams (tarp tikslų ir priemonių turi būti pusiausvyra), jos neturi varžyti asmens teisių labiau negu reikia šiems tikslams pasiekti.

Vykdamą savivaldybių administracinę priežiūrą nustatyta, kad Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2017-11-16 įsakymas Nr. P2-1207 „Dėl Trakų rajono savivaldybės vaiko gerovės komisijos sudėties tvirtinimo“ (toliau – Įsakymas), pagal kurį Trakų rajono savivaldybės Vaiko gerovės komisijai pirmininkauja savivaldybės administracijos direktorius, neatitinka aukščiau išvardintų teisės aktų nuostatų, todėl Vyriausybės atstovas pateikė teikimą administracijos direktoriui, siūlydamas svarstyti Įsakymo pakeitimo, suderinant jį su Švietimo įstatymo 23 straipsnio 3 dalies 6 punktu, Aprašo 15.8 papunkčiu bei Įstatymo 30 straipsnio 2 dalimi, klausimą. Savivaldybės administracijos direktorius patvirtino teisės aktų reikalavimus atitinkančią Komisijos sudėtį ir *teikimą įvykdė*.

Įsigaliojus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. 1207 „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų patvirtinimo“ pakeitimams, buvo pakeistas teisinis reglamentavimas, susijęs su žmonių palaikų laidojimo, kapaviečių įrengimo ir priežiūros tvarka. *Pavyzdžiui*, buvo patikslintos sąvokos, plačiau apibrėžti subjektai, turintys teisę tapti neprižiūrimos kapavietės prižiūrėtojais, patikslinti įgaliojimai dėl leidimo laidoti išdavimo, detalizuoti reikalavimai kapaviečių ribų keitimui, nustatytos naujos pareigos savivaldybės tarybai patvirtinti Kapaviečių pripažinimo neprižiūrimomis ir Kapaviečių identifikavimo tvarkas ir kt.

Vykdamą savivaldybių administracinę priežiūrą buvo užklaustos Vilniaus apskrities savivaldybės dėl naujai įsigaliojusių teisės aktų pakeitimų įgyvendinimo, surinkta informacija, susijusi su kapinių priežiūra ir žmonių palaikų laidojimą reglamentuojančias savivaldybių tvarkas (taisykles). Ištyrus savivaldybių anksčiau patvirtintas tvarkas, visose Vilniaus apskrities savivaldybėse nustatyti teisės aktų neatitikimai aukštesnės galios teisės aktams, tačiau išsamiai ištyrus, teikimai (1T-33, 1T-34, 1T-35) pateikti Trakų ir Vilniaus rajonų bei Vilniaus miesto savivaldybėms, siūlant pašalinti nustatytų taisyklių neatitikimus, t.y. suderinti savivaldybių tvarkas su Vyriausybės nutarimu patvirtintomis tvarkomis, taisyklėmis ir aprašais, administracine tvarka. Dėl likusių Vilniaus apskrities savivaldybių taisyklių vykdomas išsamus tyrimas. *Teikimų įvykdymo terminai nėra suėję*, laukiama informacijos iš savivaldybių apie įvykdymą.

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 9 punktas įtvirtina *lygiateisiškumo* principą, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas, priimdamas administracinius sprendimus, turi atsižvelgti į tai, kad įstatymui visi asmenys lygūs, ir negali varžyti jų teisių ar teikti jiems privilegijų dėl jų lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės ir turinės padėties, išsilavinimo, religinių ar politinių pažiūrų, veiklos rūšies ir pobūdžio, gyvenamosios vietos ir kitų aplinkybių.

Vykdamą savivaldybių administracinę priežiūrą, nustatyta, kad Vilniaus rajono savivaldybės tarybos patvirtinto Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą lengvatų skyrimo ir tiekimo tvarkos aprašo 22 punktas numato sąlygą, jog asmens duomenys apie jo gyvenamąją vietą Vilniaus rajone turi būti įrašyti į Lietuvos Respublikos gyventojų registrą, ir tokiu būdu nepagrįstai riboja kitų asmenų (neįregistravusių savo gyvenamosios vietos Vilniaus rajono savivaldybėje), kurie teisėtai valdo nekilnojamąjį turtą Vilniaus rajono savivaldybėje, galimybę pasinaudoti minimo aprašo 6.1, 6.2 ir 7.2 punktuose numatytomis lengvatomis. Tokiu būtu yra pažeidžiamas Viešojo administravimo įstatyme įtvirtintas lygiateisiškumo principas,

sukuriant vienoje asmenų grupėje esantiems asmenims skirtingas sąlygas išimtinai dėl jų gyvenamosios vietos. Atsižvelgiant į tai, Vyriausybės atstovas pateikė teikimą (1T-20) Vilniaus rajono savivaldybės tarybai, svarstyti teisės akto nuostatos pakeitimo ar panaikinimo klausimą administracine tvarka. Savivaldybės taryba *atsisakė* vykdyti teikimą, todėl Vyriausybės atstovas kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinę teisumą dėl norminio teisės akto ištyrimo. ***Vyksta teisminis nagrinėjimas.***

Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo (toliau – ATĮ) 30² straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad nustatant rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydį, turi būti vadovaujamosi Vyriausybės patvirtintomis taisyklėmis. **Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 711 patvirtintose Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklėse** (toliau – Taisyklės) detalizuota įmokos dydžio nustatymo tvarka.

Vykdamas savivaldybių administracinę priežiūrą, nustatyta, jog Elektrėnų savivaldybės taryba 2017-03-29 sprendimu Nr. V.TS-55 patvirtino naujos redakcijos *Elektrėnų savivaldybės įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymo nuostatus* (toliau – Nuostatai), kurių 1 priedo 2 lentelės 3–5 eilutės, kuriose kintamoji įmokos dedamoji tos pačios kategorijos nekilnojamojo turto objektams nustatyta pagal kintamąjį – atstumą tarp nekilnojamojo turto objekto ir kolektyvinio konteinerio, ir tuo pagrindu išdiferencijuotas kintamosios įmokos dydis, neatitinka ATĮ 30² straipsnio 3 dalies nuostatos, kad nustatant rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydį, turi būti vadovaujamosi Vyriausybės patvirtintomis taisyklėmis. Atsižvelgiant į tai, Vyriausybės atstovas pateikė teikimą (1T-19) savivaldybei, siūlydamas pakeisti Nuostatų 1 priedo 2 lentelės 3-5 eilutėse patvirtintų mokėtinų kintamųjų įmokos dedamųjų dydžius pagal aukštesnės galios teisės aktuose nustatytus reikalavimus. Elektrėnų savivaldybė ***teikimą įvykdė.***

Teisės pažeidimų, padarytų priimant savivaldybių institucijų administracinius aktus, pagrindinės priežastys:

1. Dalies valstybės tarnautojų, dirbančių administracijoje, ir savivaldybės politikų gebėjimų ir/ar teisinių žinių stoka rengiant teisės aktų projektus ir įgyvendinant įstatymų reikalavimus.
2. Savivaldybės tarybos narių, savivaldybės tarybos narių frakcijų ar grupių teikiami projektai teikiami be kvalifikuoto teisinio įvertinimo projekto rengimo stadijoje.
3. Dažna teisės aktų kaita ir savivaldybės administravimo subjektų neoperatyvumas įgyvendinat pasikeitusius teisės aktų reikalavimus.
4. Žmogiškųjų išteklių trūkumas operatyviai reaguoti į teisės aktų pasikeitimus, parengiant sprendimų projektus, ypač regioninėse savivaldybėse.
5. Nepakankamas savivaldybių administracijų vadovų dėmesys valstybės tarnautojų tarnybinės atsakomybės ir tarnautojų mokymo, jų veiklos vertinimo klausimams.

2. Vyriausybės atstovo nustatyti prižiūrimų Vilniaus apskrities savivaldybių neįgyvendintų įstatymų, Vyriausybės sprendimų atvejai ir tuo pačiu Vyriausybės atstovo pateikti savivaldybių administravimo subjektams reikalavimai neatidėliojant įgyvendinti įstatymą ar vykdyti Vyriausybės sprendimą:

Vilniaus miesto savivaldybės tarybai -3, administracijos direktoriui -1 Iš viso **4**.

Vilniaus rajono savivaldybės tarybai -2, administracijos direktoriui -1 Iš viso **3**.

Elektrėnų savivaldybės tarybai -**2**.

Trakų rajono savivaldybės tarybai -1, administracijos direktoriui -2 Iš viso **3**.

Šalčininkų rajono savivaldybės tarybai -2, administracijos direktoriui -1 Iš viso **3**.

Širvintų rajono savivaldybės tarybai -**1**.

Švenčionių rajono savivaldybės tarybai -**2**.

Ukmergės rajono savivaldybės tarybai -**2**

Per 2017 m. antrą pusmetį Vyriausybės atstovo Vilniaus apskrityje tarnyba nustatė, kad Vilniaus apskrities savivaldybių administravimo subjektai **39** kartus neįgyvendino įstatymų ir neįvykdė Vyriausybės sprendimų nuostatų, todėl pateikė savivaldybės administravimo subjektams 20 reikalavimų įgyvendinti aukštesnės galios teisės aktus.

Daugiausia reikalavimų dėl neįgyvendintų teisės aktų pateikta Vilniaus miesto ir Šalčininkų, Trakų, Ukmergės bei Vilniaus rajono savivaldybėms – atitinkamai po 4 ir 3 reikalavimus, Elektrėnų bei Švenčionių ir Ukmergės rajonų savivaldybėms pateikta po 2 reikalavimus. Dažniausiai neįgyvendintos buvo Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo ir Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso nuostatos bei Kapinių tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1207, ir Butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūros ir kontrolės pavyzdinių taisyklių, patvirtintų Aplinkos ministro 2014 m. liepos 24 d. įsakymu Nr. D1-612, nuostatos.

Prižiūrimose savivaldybėse nustatyti 39 neįgyvendintų įstatymų, neįvykdytų Vyriausybės sprendimų nuostatų atvejai:

Istatymų (18)

Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymas - neįgyvendintas **2** kartus.

Lietuvos Respublikos kelių transporto kodeksas – neįgyvendintas **4** kartus.

Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymas – neįgyvendintas **2** kartus.

Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymas – neįgyvendintas **1** kartą.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas – neįgyvendintas **9**¹⁷ kartus.

Vyriausybės nutarimų (15)

Kapinių tvarkymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1207 – neįgyvendintas **15** kartų.

Ministrų įsakymų(6)

Butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūros ir kontrolės pavyzdinės taisyklės, patvirtintos Aplinkos ministro 2014 m. liepos 24 d. įsakymu Nr. D1-612 – neįgyvendintas **6** kartus.

Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatyta, jog savivaldybių tarybos tvirtina aglomeracijų strateginius triukšmo žemėlapius, aglomeracijose esančių pagrindinių kelių ruožų, pagrindinių geležinkelio kelių ruožų ir stambių oro uostų strateginius triukšmo žemėlapius. Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo Nr. IX-2499 2, 5, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 17, 18, 24, 26, 27, 29 straipsnių pakeitimo ir 19, 20 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo (toliau – Pakeitimo įstatymas) 17 straipsnio 2 dalyje nurodyta, jog Triukšmo valdymo įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje nurodyti strateginiai triukšmo žemėlapiai turi būti sudaryti pagal 2016 metų duomenis ir patvirtinti ne vėliau kaip iki 2017 m. birželio 30 d.

Vykdamas savivaldybių administracinę priežiūrą, nustatyta, jog suėjus Pakeitimo įstatyme nustatytam terminui Vilniaus miesto savivaldybė nepatvirtino strateginių triukšmo žemėlapių, todėl Vyriausybės atstovas pateikė reikalavimą nedelsiant įgyvendinti Triukšmo valdymo įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 4 punktą bei Pakeitimo įstatymo 17 straipsnio 2 dalies nuostatas ir patvirtinti aglomeracijų strateginius triukšmo žemėlapius, aglomeracijose esančių pagrindinių kelių ruožų, pagrindinių geležinkelio kelių ruožų ir stambių oro uostų strateginius triukšmo žemėlapius. Gavus motyvuotą Vilniaus miesto mero prašymą, *reikalavimo įvykdymo terminas pratęstas iki 2018-01-31*. Analogiškas reikalavimas buvo pateiktas ir Vilniaus rajono savivaldybei, tačiau paaiškėjus naujoms faktinėms aplinkybėms, *reikalavimas buvo atšauktas*.

Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo (toliau – Įstatymas) 6 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad savivaldybės tarybos sprendimu sudaroma savivaldybės nevyriausybinių organizacijų taryba, o 5 dalyje nurodyta, jog savivaldybės nevyriausybinių organizacijų tarybos narių kadencijos trukmė yra dveji metai. Savivaldybės nevyriausybinių organizacijų tarybos sudėtį tvirtina savivaldybės taryba.

¹⁷ Šis teisės aktas neįgyvendintas 9 kartus, nes vienos savivaldybės veiklos reglamente nedetalizuotos ir/ar nenustatytos 9 tvarkos, kurias įstatymo leidėjas numatė reglamentuoti savivaldybės tarybai.

Vykdamas savivaldybių administracinę priežiūrą, nustatyta, jog Vilniaus miesto savivaldybės taryba 2015-08-26 sprendimu Nr. 1-137 „Dėl Nevyriausybinių organizacijų tarybos prie Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sudarymo“ (toliau – Sprendimas) sudarė Nevyriausybinių organizacijų tarybą prie Vilniaus miesto savivaldybės tarybos (toliau – Taryba), kurią sudaro 24 nariai. Tarybos narių kadencija (o tuo pačiu ir pačios Tarybos įgaliojimai), kuri pagal Įstatymo 6 straipsnio 5 dalies nuostatas yra dveji metai, baigėsi 2017-08-26. Įvertinus tai, kad Vilniaus miesto savivaldybės taryba iki šiol nesudarė kitos, t. y. naujos sudėties Tarybos, Vyriausybės atstovė pateikė reikalavimą nedelsiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo 6 straipsnio 4 ir 5 dalių nuostatas, t. y. sudaryti nevyriausybinių organizacijų tarybą. Gavus motyvuotą savivaldybės mero prašymą ir įvertinus jame nurodytas aplinkybes, *reikalavimo įvykdymo terminas pratęstas iki 2018-03-01.*

Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 16 straipsnio 2 dalyje nustatyta, jog keleivių vežimo reguliariais reisais vietinio susisiekimo maršrutais konkrečius tarifų dydžius nustato savivaldybių tarybos. Šie tarifų dydžiai peržiūrimi ne rečiau kaip kartą per metus, atsižvelgiant į vežimo sąnaudų, gautų pajamų pokyčius ir viešųjų paslaugų sutartyse tarp savivaldybių ir vežėjų numatytus išpareigojimus. Atskiriems maršrutams gali būti nustatomi skirtingi tarifų dydžiai.

Vykdamas savivaldybių administracinę priežiūrą nustatyta, kad Elektrėnų ir Šalčininkų, Švenčionių bei Ukmergės rajonų savivaldybių nustatyti keleivių vežimo reguliariais reisais vietinio susisiekimo maršrutais tarifai nebuvo peržiūrėti ilgesnį laiką nei metai, todėl Vyriausybės atstovas pateikė šioms savivaldybėms reikalavimus įgyvendinti Kelių transporto kodekso nuostatas, peržiūrint keleivių vežimo reguliariais reisais vietinio susisiekimo maršrutais konkrečius tarifų dydžius, atsižvelgiant į vežimo sąnaudų, gautų pajamų pokyčius ir viešųjų paslaugų sutartyse tarp savivaldybių ir vežėjų numatytus išpareigojimus. Savivaldybės tarybos priėmė atitinkamus sprendimus ir *reikalavimus įvykdė.*

Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo 28 straipsnio 1 punkte nurodyta, kad savivaldybės administracijos direktorius organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja, kaip vykdomos vaiko minimalios priežiūros priemonės savivaldybėje, tvirtina Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių, auklėjamojo poveikio priemonės įgyvendinimo savivaldybėje organizavimo, koordinavimo ir kontrolės tvarkos aprašą (toliau – Aprašas), parengtą pagal švietimo ir mokslo ministro patvirtintas rekomendacijas.

Vykdamas savivaldybių administracinę priežiūrą buvo užklaustos Vilniaus apskrities savivaldybės ir nustatyta, kad Vilniaus miesto ir Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktoriai Aprašo nėra patvirtinę, todėl Vyriausybės atstovas pateikė šioms savivaldybėms reikalavimus įgyvendinti minimo įstatymo 28 straipsnio 1 punktą, t.y. patvirtinti Aprašą. Vilniaus miesto ir Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktoriai patvirtino minimus Aprašus ir *reikalavimus įvykdė.*

Kapinių tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1207, 23 punkte nustatyta, jog sprendimą dėl kapavietės pripažinimo neprižiūrima kapavieta savivaldybės tarybos nustatyta tvarka priima savivaldybės vykdomosios institucijos sudaryta

komisija. Kapinių tvarkymo taisyklių 32 punkte nurodyta, jog sprendimą dėl kapavietės (kapo) identifikavimo savivaldybės tarybos nustatyta tvarka priima savivaldybės vykdomosios institucijos sudaryta komisija.

Vykdamas savivaldybių administracinę priežiūrą buvo atliktas išsamus Vilniaus apskrities savivaldybių esamų tvarkų tyrimas, kurio metu nustatyta, kad nei viena Vilniaus apskrities savivaldybė nėra patvirtinusi kapavietės (kapo) identifikavimo tvarkos ir visos, išskyrus Ukmergės rajono savivaldybę, nėra nustačiusios tvarkos pagal kurią komisija priims sprendimą dėl kapavietės pripažinimo neprižiūrima kapavieta. Atsižvelgiant į tai, visoms Vilniaus apskrities savivaldybėms buvo pateikti atitinkami reikalavimai nedelsiant įgyvendinti Kapinių tvarkymo taisyklių 23 ir 32 punkto nuostatas, patvirtinant kapavietės pripažinimo neprižiūrima kapavieta tvarką ir kapavietės (kapo) identifikavimo tvarką. Laukiama informacija iš savivaldybių, nes *reikalavimų įvykdymo terminai dar nesuėję*.

Butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūros ir kontrolės pavyzdinės taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. liepos 24 d. įsakymu Nr. D1-612, (toliau šioje dalyje – Taisyklės) 3 punkte numatyta, jog priežiūros ir kontrolės vykdytoju savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu paskiriamas savivaldybės padalinys ar padalinio darbuotojas (darbuotojai) (atsižvelgiama į savivaldybėje veikiančių Valdytojų ir jų valdomų daugiabučių namų skaičių). Taisyklių 4 punkte nustatyta, jog priežiūros ir kontrolės vykdytojas sudaro valdytojų sąrašą. Informacija apie valdytojus gaunama iš Juridinių asmenų registro ir Nekilnojamojo turto registro. Šis sąrašas atnaujinamas pasikeitus duomenims. Taisyklių 5 punkte numatyta, jog priežiūros ir kontrolės vykdytojas organizuoja ir vykdo valdytojų veiklos priežiūrą ir kontrolę, kurios turinį sudaro kompleksinis planinis valdytojų veiklos patikrinimas ir neplanuotas Valdytojų veiklos patikrinimas. Pagal 5.1 papunktį kompleksinio planinio patikrinimo grafikas ir planuojamų tikrinti valdytojų sąrašas sudaromas pagal savivaldybės administracijos direktoriaus nustatytus tikrinamų valdytojų sąrašo sudarymo kriterijus, patikrinimų tvarką ir trukmę.

Vykdamas savivaldybių administracinę priežiūrą, nustatyta, jog Trakų rajono savivaldybėje nebuvo paskirtas atsakingas darbuotojas ir nebuvo nustatyti kriterijai valdytojų sąrašui sudaryti, todėl Vyriausybės atstovė pateikė reikalavimą nedelsiant įgyvendinti įgyvendinti Taisyklių 3 punktą ir 5.1 punktus, t. y. paskirti priežiūros ir kontrolės vykdytoją bei nustatyti kompleksinio planinio patikrinimo grafiko ir planuojamų tikrinti valdytojų sąrašo sudarymo kriterijus, patikrinimo tvarką ir trukmę. Šalčininkų ir Trakų rajono savivaldybėse nebuvo sudaryti valdytojų ir patikrinimų grafikai, todėl buvo pateikti atitinkami reikalavimai sudaryti valdytojų sąrašą bei kompleksinio planinio patikrinimo grafiką ir planuojamų tikrinti valdytojų sąrašą. Šalčininkų ir Trakų rajono savivaldybės *reikalavimus įvykdė*.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas reglamentuoja savivaldybės tarybos veiklos klausimus ir numato pareigą savivaldybės tarybos veiklos reglamente nustatyti atitinkamas tvarkas.

Vyriausybės atstovė, vykdydama savivaldybės administracinę priežiūrą, nustatė, kad Švenčionių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentas (toliau – Reglamentas) neatitinka Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo nuostatų reikalavimų. Vietos savivaldos įstatymas suteikia diskrecijos teisę ir atitinkamai pareigą tam tikrus teisinius ir/ar visuomeninius santykius detalizuoti tarybos veiklos reglamente, tačiau buvo nustatyti atvejai, kai Reglamente atitinkamos tvarkos nėra detalizuotos. Atsižvelgiant į tai, Vyriausybės atstovė pateikė reikalavimą Švenčionių rajono savivaldybei įgyvendinti VSI 12 straipsnio 2 dalies, 14 straipsnio 4 dalies 8 punkto, 15 straipsnio 4 dalies 1 punkto, 20 straipsnio 7 ir 8 dalies, 27 straipsnio 1 dalies 2 punkto ir 9 dalies 15 punkto, 29 straipsnio 8 dalies 9 punkto bei 35 straipsnio 6 dalies nuostatas, t. y. Reglamente nustatyti išvardintose nuostatose reikalaujamas tvarkas bei atitinkamai suderinti Reglamento V skyriaus 31 punktą su VSI 14 straipsnio 4 dalimi. Reikalavimo įgyvendinimui terminas buvo pratęstas iki 2017 m. rugpjūčio 31 d. Švenčionių rajono savivaldybė **reikalavimą įvykdė**.

Teisės aktų neįgyvendinimo pagrindinės priežastys:

1. Dalies valstybės tarnautojų, dirbančių administracijoje, ir savivaldybės politikų gebėjimų stoka įgyvendinant įstatymų reikalavimus.
2. Dažna teisės aktų kaita ir savivaldybės administravimo subjektų ne operatyvumas įgyvendinat pasikeitusius teisės aktų reikalavimus.
3. Nepakankamas savivaldybių merų ir administracijų vadovų dėmesys įstatymų, Vyriausybės nutarimų įgyvendinimo kontrolei.

3. Vyriausybės atstovo potvarkiai, kuriais stabdomas Vilniaus apskrities savivaldybės administravimo subjektų priimtų teisės aktų vykdymas: Nebuvo.

4. Vyriausybės atstovo kreipimaisi į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais ir bylų nagrinėjimo teisme rezultatai : Nebuvo

5. Vyriausybės atstovo kreipimaisi į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje nurodytais atvejais ir bylų nagrinėjimo teisme rezultatai: Nebuvo.

6. Vyriausybės atstovo kreipimaisi į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 4 straipsnio 5 dalyje nurodytais atvejais ir bylų nagrinėjimo teisme rezultatai: 4 bylos su Vilniaus miesto savivaldybe, po 1 bylą su Širvintų ir Vilniaus rajono savivaldybėmis, viso 6 bylos (3 iš jų tęstinės).

Vyriausybės atstovas kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą dėl:

6.1. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2017 m. vasario 1 d. sprendimu Nr. 1-809 patvirtinto Vilniaus miesto savivaldybės būsto ir socialinio būsto išnuomojimo ir naudojimo tvarkos aprašo nuostatų, prašydamas iširti:

- ar Vilniaus miesto savivaldybės būsto ir socialinio būsto išnuomojimo ir naudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2017 m. vasario 1 d. sprendimu Nr. 1-809, nuostatos, ribojančios galimybes asmenims ir šeimoms išsinuomoti didesnio naudingo ploto socialinį būstą, išplečiančios socialinio būsto nuomojimo atvejų sąrašą, nustatančios papildomas socialinio būsto nuomos sutarties keitimo į savivaldybės būsto nuomos sutartį sąlygas, numatančios galimybę gyvenamąsias patalpas bendrabučiuose nuomoti kaip socialinį būstą ir išplečiančios asmenų grupių ir tikslų, kuriems nuomojamos gyvenamosios patalpos bendrabučiuose, sąrašą, numatančios galimybę paramą būstui išsinuomoti teikti subnuomojant privatiems subjektams priklausantį būstą, atitinka Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą, Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymą; nustačius, jog nuostatos neatitinka nurodytų teisės aktų nuostatų, prašoma pripažinti jas prieštaraujančiomis nurodytiems įstatymams. ***Byla neišnagrinėta, vyksta teisminis nagrinėjimas***

6.2. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2017 m. sausio 11 d. sprendimu Nr. 1-794 patvirtinto Priėmimo į Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklas tvarkos aprašo nuostatų, prašydamas iširti:

- ar Priėmimo į Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklas tvarkos aprašo nuostatos, nustatančios priėmimo į mokyklas, vykdančias specializuoto ugdymo krypties programas, kriterijus (mokyti pagal pradinio ugdymo kartu su specializuotu ugdymu programą ir pagrindinio ugdymo kartu su specializuotu ugdymu programos pirmąją dalį priimami vaikai (mokiniai), gyvenantys mokyklai priskirtoje aptarnavimo teritorijoje (arti mokyklos), stojamieji egzaminai vykdomi priimant mokyti tik pagal pagrindinio ugdymo kartu su specializuotu ugdymu programos antrąją dalį ir vidurinio ugdymo kartu su specializuotu ugdymu programą), ir nuostatos, nustatančios, kad į nuotolinio mokymo gimnazijas ir gimnazijas, kurioms teisės aktai suteikia teisę mokinių priėmimą vykdyti nesilaikant teritorinio principo, mokyklas, vykdančias specializuoto ugdymo krypties programas, ir bendrojo ugdymo bendrųjų mokyklų klases, kuriose taikomi atskiri savitos pedagoginės sistemos elementai, priimama mokyklos direktoriaus nustatyta tvarka, atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 29 straipsnio 2 dalį; nustačius, jog nuostatos neatitinka nurodytų teisės aktų nuostatų, prašoma pripažinti jas prieštaraujančiomis nurodytiems įstatymams.

Vilniaus apygardos administracinis teismas 2017 m. rugsėjo 14 d. sprendimu skundžiamas aprašo nuostatas pripažino teisėtomis. Vyriausybės atstovas šį teismo sprendimą apeliacine tvarka apskundė Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui. ***Byla neišnagrinėta, vyksta teisminis nagrinėjimas***

6.3. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2017 m. vasario 1 d. sprendimo Nr. 1-818 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Sprendimas), prašydamas iširti:

- ar Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2017-02-01 sprendimo Nr. 1-818 1 punktu patvirtintų Nuostatų 10 punkto nuostata „kintamosios Rinkliavos dedamųjų dydžiai nustatomi 1 (vienam) apmokestinamajai kategorijai priskirto nekilnojamojo turto bendro ploto kvadratiniam metrui eurais (apvalinama iki keturių skaitmenų po kablelio) už kalendorinius metus“; 12 punkto nuostata, numatanti, kad apskaičiuojant bendrą rinkliavos dydį kintamosios rinkliavos

dedamosios dydis padauginamas iš konkretaus apmokestinamo nekilnojamojo turto objekto bendro ploto; 24 punkto nuostata „*kintamoji Rinkliavos dedamoji taikoma apskaičiuojant Rinkliavą visiems atliekų turėtojams atsižvelgiant į jų valdomų nekilnojamojo turto objektų kategorijas ir bendrą apmokestinamo nekilnojamojo turto objekto plotą*“ bei 3 priedo 5 stulpelis ta apimtimi, kuria kintamoji rinkliavos dedamoji nustatoma pagal nekilnojamojo turto objekto paskirtį ir jo plotą, neatsižvelgiant į tai, ar ji taikoma nekilnojamojo turto objektams, kurių savininkai nesinaudoja kolektyviniais konteineriais, ar tiems, kurie naudojami individualiais konteineriais (t.y., kintamoji rinkliavos dedamoji nekilnojamojo turto objektams, kurių savininkai naudojami individualiais konteineriais, nustatoma ne pagal faktiškai sukauptų atliekų kiekį), atitinka Atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio 1 dalyje, 32 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą „teršėjas moka“ principą, Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 3 punkte numatytą proporcingumo bei 4 punkte įtvirtintą nepiknaudžiavimo valdžia principus. Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 dalyje įtvirtintą teisėtumo principą, Taisyklių 28 punktą; nustačius, jog aukščiau minimos nuostatos neatitinka nurodytų teisės aktų nuostatų, prašoma pripažinti jas prieštaraujančiomis nurodytiems įstatymams ir Vyriausybės nutarimu patvirtintoms Taisyklėms.

Vilniaus apygardos administracinis teismas 2017-10-18 sprendimu Vyriausybės atstovo pareiškimą patenkino. Vilniaus miesto savivaldybė teismo sprendimą apskundė apeliaciniu skundu. ***Byla neišnagrinėta, vyksta teisminis nagrinėjimas.***

6.4. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2016-05-11 sprendimo Nr. 1-444 „Dėl atliekų tvarkymo tarifų ir įkainių tvirtinimo“ (toliau – Sprendimas), prašymas iširti:

- ar Sprendimo 3.1-3.2 punktai atitinka Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio 3 dalį, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013-07-24 nutarimu Nr. 711 patvirtintų Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių 2 bei 22 punktus, Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 punkte įtvirtintą teisėtumo bei Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą įstatymo viršenybės principus, o pripažinus prieštaraujančiais – laikyti juos panaikintais;

- ar Sprendimo 3.2 punktas, ta apimtimi, kuria į maksimalų atliekų surinkimo, išvežimo ir šalinimo tarifą fiziniams asmenims yra įtrauktos bešeimininkių atliekų sutvarkymo išlaidos, atitinka Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 25 straipsnio bei 28 straipsnio 7 dalį, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013-07-24 nutarimu Nr. 711 patvirtintų Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių 7 punktą, Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 punkte įtvirtintą teisėtumo bei Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą įstatymo viršenybės principus, o pripažinus prieštaraujančiu – laikyti jį panaikintu;

- ar Sprendimo 3.3-3.4 punktai atitinka Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30 straipsnio 10 dalies 1 punktą, Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 punkte įtvirtintą teisėtumo bei Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą įstatymo viršenybės principus, Viešojo administravimo įstatymo 6 straipsnio 4 dalį, o pripažinus prieštaraujančiais – laikyti juos panaikintais.

Vilniaus apygardos administracinis teismas 2017-04-13 sprendimu Vyriausybės atstovo pareiškimą atmetė. Teismo sprendimas apskūstas apeliaciniu skundu. ***Byla neišnagrinėta, vyksta teisminis nagrinėjimas.***

6.5. Širvintų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 26 d. sprendimo Nr. 1-184 „Dėl Širvintų rajono mišrių komunalinių atliekų tvarkymo tarifo“, prašydamas ištirti:

- ar Širvintų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 26 d. sprendimo Nr. 1-184 „Dėl Širvintų rajono mišrių komunalinių atliekų tvarkymo tarifo“ 3 punktu patvirtintas Širvintų rajono mišrių komunalinių atliekų tvarkymo tarifas Širvintų rajono savivaldybės atliekų turėtojams atitinka Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio 2 dalies ir Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 711, 22 punkto nuostatas; nustačius, jog neatitinka – pripažinti jį prieštaraujančiu šiems teisės aktams. ***Byla neišnagrinėta, vyksta teisminis nagrinėjimas.***

6.6 Vilniaus rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimo Nr. T3-515, prašydamas ištirti:

- ar savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T3-515 patvirtino Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą lengvatų skyrimo ir tiekimo tvarkos aprašo 22 punktą, atitinka Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29 straipsnio 1 dalį bei Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 9 dalį, ir nustačius, jog neatitinka, Aprašo 22 punktą pripažinti prieštaraujančiu *lygiateisiškumo* principui. ***Byla neišnagrinėta, vyksta teisminis nagrinėjimas.***

7. Vyriausybės atstovo kreipimaisi į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje nurodytais atvejais ir bylų nagrinėjimo teisme rezultatai: *Nebuvo.*

8. Vyriausybės atstovo kreipimaisi į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytais atvejais ir bylų nagrinėjimo teisme rezultatai: *4 bylos (3 iš jų – tęstinės) su Vilniaus miesto savivaldybe ir 1 tęstinė byla su Ukmergės rajono savivaldybe, viso 5 bylos.*

Vyriausybės atstovas kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą, prašydamas:

- įpareigoti Vilniaus miesto savivaldybės tarybą pakeisti Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2017-05-31 sprendimo Nr. 1-985 1.1 punktu patvirtinto 1 priedo papildomos lentelės atitinkamose eilutėse nustatytą vaikų skaičių klasėse, suderinant su Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių 25.7 punkto bei jų 1 priedo nuostatomis, t. y. nustatant 1-4 klasėse ne didesnę kaip 24, o 5-12 klasėse ne didesnę kaip 30 vaikų skaičių; taip pat 1.2 punktu patvirtinto 2 priedo atitinkamose eilutėse nustatytą vidutinį vaikų skaičių grupėse, suderinant su Švietimo įstatymo 40 straipsnio 1 dalies, Priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašo 19 punkto, Higienos normos 5.4 punkto nuostatomis ir nustatyti grupėse ne didesnę kaip 20 vaikų skaičių. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2017-10-11 sprendimu Vyriausybės atstovo prašymą atmetė. Teismo sprendimas apskūstas apeliaciniu skundu Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui. ***Byla neišnagrinėta, vyksta teisminis nagrinėjimas.***

- panaikinti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto departamento direktorius 2017 m. balandžio 19 d. įsakymą Nr. A15-983/17(2.1.4-KS) „Dėl 2017-2018 mokslo metų švietimo įstaigų, vykdančių ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, grupių skaičiaus tvirtinimo“ bei pritaikyti reikalavimo užtikrinimo priemonę - laikinai, iki kol įsiteisės teismo priimtas sprendimas šioje byloje, sustabdyti Įsakymo galiojimą. Teismas 2017-05-26 nutartimi tenkino Vyriausybės atstovo prašymą dėl reikalavimo užtikrinimo priemonės pritaikymo, o 2017-12-14 sprendimu (adm. byla Nr. eI-3789-189/2017) patenkino Vyriausybės atstovo prašymą ir panaikino Įsakymą. Vilniaus miesto savivaldybė sprendimą apskundė apeliacine tvarka Lietuvos Vyriausiajam administraciniam teismui, todėl teismo sprendimas neįsigaliojo. ***Byla neišnagrinėta, vyksta teisminis nagrinėjimas.***

- įpareigoti Vilniaus miesto savivaldybės tarybą pakeisti Vilniaus miesto savivaldybės būsto nuomos sutarties formą, Vilniaus miesto savivaldybės būsto terminuotos nuomos sutarties formą, Vilniaus miesto savivaldybės socialinio būsto nuomos sutarties formą ir Vilniaus miesto savivaldybės socialinio būsto terminuotos nuomos sutarties formą, patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2017 m. kovo 15 d. sprendimu Nr. 1-847 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės būsto ir socialinio būsto nuomos sutarčių formų tvirtinimo“, taip, kad jos atitiktų Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.580 straipsnio 1 dalį, – nustatyti, kad sutartyje turi būti nurodytas konkretus nuomos mokesčio dydis. Vilniaus apygardos teismas 2017 m. rugsėjo 22 d. sprendimu atmetė Vyriausybės atstovo pareiškimą. Vyriausybės atstovas teismo sprendimą apeliacine tvarka apskundė Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui. ***Byla neišnagrinėta, vyksta teisminis nagrinėjimas.***

- panaikinti Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2016-05-25 sprendimo Nr. 1-491 1 punktu patvirtintų Nuostatų 15 punkto nuostatą „arba jo įgaliotas asmuo“, 16 punkto nuostatą „ar jo įgalioto asmens įsakymu“ bei 17 punkto nuostatą „arba jo įgalioto asmens įsakymu“ bei įpareigoti įgyvendinti Biudžetinių įstaigų įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 7 punktą ir pakeisti Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2016-05-25 sprendimo Nr. 1-491 1 punktu patvirtintus Nuostatus, nustatant įstaigos vadovo skyrimo ir atleidimo tvarką. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2017-02-27 sprendimu Vyriausybės atstovo prašymą atmetė. Teismo sprendimas apskūstas apeliaciniu skundu. ***Byla neišnagrinėta, vyksta teisminis nagrinėjimas.***

- įpareigoti Ukmergės rajono savivaldybės tarybą pakeisti savivaldybės tarybos 2015-10-29 priimtu sprendimu Nr. 7-177 „Dėl Ukmergės rajono savivaldybės administracijos struktūros patvirtinimo“ 1 punktu patvirtintos Administracijos struktūros 4.13 papunktį ir patvirtinti Ukmergės rajono savivaldybės administracijos struktūroje atskirą struktūrinį padalinį - Vaiko teisių apsaugos skyrių. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2017-03-13 Vyriausybės atstovo prašymą patenkino. Ukmergės rajono savivaldybė teismo sprendimą apskundė Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui, todėl teismo sprendimas neįsigaliojo. ***Byla neišnagrinėta, vyksta teisminis nagrinėjimas.***

9. Vyriausybės atstovo kreipimaisi į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytais atvejais ir bylų nagrinėjimo teisme rezultatai: po 1 bylą su Širvintų ir Trakų rajonų savivaldybėmis, 2 tęstinės bylos su Vilniaus miesto savivaldybe ir po 1 tęstinę bylą su Vilniaus ir Šalčininkų rajonų savivaldybėmis, viso 6 bylos.

Vyriausybės atstovas kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą, prašydamas:

- įpareigoti Vilniaus rajono savivaldybės tarybą vykdyti Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011-07-01 įsakymu Nr. V - 1193 patvirtinto Konkurso valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovų pareigoms eiti tvarkos aprašo 7 punkto nuostatas ir paskelbti konkursus į Vilniaus r. Antavilių vaikų darželio, Vilniaus r. Rudausių mokyklos – daugiafunkcio centro, Vilniaus r. Visalaukės mokyklos – daugiafunkcio centro, Vilniaus r. Nemenčinės vaikų lopšelio – darželio bei Vilniaus r. Mostišchio vaikų darželio direktoriaus pareigas. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2017-06-02 Vyriausybės atstovo prašymą patenkino iš dalies ir įpareigojo Vilniaus rajono savivaldybės tarybą paskelbti konkursus į: Vilniaus r. Rudausių mokyklos – daugiafunkcio centro direktoriaus pareigas, Vilniaus r. Nemenčinės vaikų lopšelio – darželio direktoriaus pareigas bei Vilniaus r. Mostišchio vaikų darželio direktoriaus pareigas. Teismo sprendimas neišgaliojo, nes buvo apskūstas apeliaciniu skundu aukštesnės instancijos teismui. ***Byla neišnagrinėta, vyksta teisminis nagrinėjimas.***

- įpareigoti Širvintų rajono savivaldybės tarybą vykdyti Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011-07-01 įsakymu Nr. V- 1193 patvirtinto Konkurso valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovų pareigoms eiti tvarkos aprašo 7 punkto nuostatas ir paskelbti konkursą į Širvintų lopšelio –darželio „Boružėlė“ ir Širvintų Čiobiškio pagrindinės mokyklos direktoriaus pareigas. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2017-12-12 Vyriausybės atstovo ***prašymą patenkino. Teismo sprendimas dar neišgaliojęs.***

- įpareigoti Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos direktorių vykdyti Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011-07-01 įsakymu Nr. V- 1193 patvirtinto Konkurso valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovų pareigoms eiti tvarkos aprašo 7 punkto nuostatas ir paskelbti konkursus į: Šalčininkų specialiosios mokyklos, Šalčininkų r. Jašiūnų Mykolo Balinskio gimnazijos bei Šalčininkų Stanislovo Moniuškos menų mokyklos direktoriaus pareigas. Šalčininkų rajono savivaldybė 2017-08-18 laikraštyje „Šalčios žinios“ paskelbė konkursus į Šalčininkų specialiosios mokyklos ir Šalčininkų Stanislovo Moniuškos menų mokyklos direktorių pareigas, todėl šioje dalyje Vyriausybės atstovas prašymo teismui atsisakė. Likusioje prašymo teismui dalyje Vilniaus apygardos administracinis teismas 2017-08-28 priėmė sprendimą ir Vyriausybės atstovo ***prašymą patenkino.*** Teismo sprendimas įsigaliojo 2017 m. rugsėjo 28 d. ***Teismo sprendimas įvykdytas*** 2017-10-06 laikraštyje „Šalčios žinios“ paskelbiant konkursą į Šalčininkų r. Jašiūnų Mykolo Balinskio gimnazijos direktoriaus pareigas.

- įpareigoti Trakų rajono savivaldybės tarybą nedelsiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 30² straipsnio pakeitimo įstatymo 2 straipsnio bei Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio 3 dalies nuostatas ir nustatyti naujus ar pakeisti esamus rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir komunalinių atliekų tvarkymą dydžius, atsižvelgiant į Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių reikalavimus. Bylos nagrinėjimo eigoje gauta informacija, jog Vyriausybės atstovo 2016-09-08 reikalavimas Nr. 1R-7 yra įvykdytas, todėl prašymas buvo atsiimtas iš teismo ir ***byla nutraukta. Reikalavimas įvykdytas.***

- įpareigoti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorę vykdyti LR Valstybinės kalbos įstatymo ir Vyriausybės nutarimu patvirtinto Pavadinimų gatvėms, pastatams, statiniams ir kitiems objektams suteikimo, keitimo ir įtraukimo į apskaitą tvarkos aprašo nuostatas ir pašalinti teisės aktų reikalavimų neatitinkančias Vilniaus mieste Rusų, Islandijos ir Varšuvos gatvėse bei Vašingtono aikštėje ne valstybine kalba iškabintas gatvių pavadinimų

lenteles, taip pat kartu pakeisti reikalavimų neatitinkantį kelio informacinį ženklą. Teismas Vyriausybės atstovo reikalavimo netenkino. Teismo sprendimas apskūstas apeliaciniu skundu Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui. *Vyksta teisminis nagrinėjimas* 2016-09-26.

- įpareigoti Vilniaus miesto savivaldybės administraciją įgyvendinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-0 1-19 nutarimu Nr. 56 patvirtinto Savivaldybių draustinių steigimo ir savivaldybių gamtos paveldo objektų skelbimo tvarkos aprašo nuostatas, t. y., vadovaujantis Vilniaus miesto tarybos 1996-05-29 sprendimu Nr. 129 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės draustinių įsteigimo ir saugomų kraštovaizdžio objektų sąrašo paskelbimo“ patvirtintu draustinių ir gamtos paveldo objektų sąrašu parengti ir pateikti savivaldybės tarybai tvirtinti kiekvieno draustinio apsaugos, naudojimo ir tvarkymo reglamentus; parengti ir pateikti savivaldybės tarybai tvirtinti kiekvieno objekto tipinius arba individualius apsaugos ir tvarkymo reglamentus; parengti draustinių ir saugomų objektų individualias bylas, kurių turinį sudarytų Aprašo 16.1. – 16.6. papunkčiuose nurodyti dokumentai (duomenys). Vilniaus apygardos administracinis teismas 2015 m. birželio 11 d. sprendimu Vyriausybės atstovo **prašymą patenkino** ir įpareigojo Vilniaus miesto savivaldybės administraciją įgyvendinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-0 1-19 nutarimu Nr. 56 patvirtinto Savivaldybių draustinių steigimo ir savivaldybių gamtos paveldo objektų skelbimo tvarkos aprašo nuostatas, t. y., vadovaujantis Vilniaus miesto tarybos 1996-05-29 sprendimu Nr. 129 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės draustinių įsteigimo ir saugomų kraštovaizdžio objektų sąrašo paskelbimo“ patvirtintu draustinių ir gamtos paveldo objektų sąrašu parengti ir pateikti savivaldybės tarybai tvirtinti kiekvieno draustinio apsaugos, naudojimo ir tvarkymo reglamentus; parengti ir pateikti savivaldybės tarybai tvirtinti kiekvieno objekto tipinius arba individualius apsaugos ir tvarkymo reglamentus; parengti draustinių ir saugomų objektų individualias bylas, kurių turinį sudarytų Aprašo 16.1. – 16.6. papunkčiuose nurodyti dokumentai (duomenys). Sprendimas apeliaciniu skundu apskūstas aukštesnei teismų instancijai. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas galutine ir neskundžiama 2016 m. kovo 31 d. nutartimi administracinėje byloje Nr. eA-967-502/2016 apeliacinį skundą atmetė bei **paliko galioti** Vilniaus apygardos administracinio **teismo 2015 m. birželio 11 d. sprendimą nepakeistą**, tačiau nustatė terminą Aprašo reikalavimams įgyvendinti iki 2016 m. gruodžio 31 d. savivaldybei neįvykdžius teismo sprendimo, buvo **kreiptasi į antstolius** dėl teismo sprendimo vykdymo priverstine tvarka. Vilniaus miesto savivaldybės administracija Vilniaus apygardos administraciniam teismui pateikė prašymą, kuriuo prašė atidėti Vilniaus apygardos administracinio teismo 2015 m. birželio 11 d. sprendimo bei Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016 m. kovo 31 d. (toliau – LVAT nutartis) nutarties vykdymą iki 2018 m. gruodžio 31 d. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2017 m. gegužės 24 d. nutartimi atsakovės prašymą dėl sprendimo vykdymo atidėjimo patenkino ir atidėjo Vilniaus apygardos administracinio teismo 2015 m. birželio 11 d. sprendimo bei LVAT nutarties vykdymą iki 2018 m. gruodžio 31 d. Vyriausybės atstovas 2017 m. gegužės 31 d. atskiruoju skundu kreipėsi į Lietuvos vyriausiąjį administracinį teismą. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2017 m. liepos 12 d. nutartimi Vyriausybės atstovo atskirąjį skundą tenkino. Vilniaus apygardos administracinis teismo 2017 m. gegužės 24 d. nutartį panaikino ir išsprendė klausimą iš esmės – Vilniaus miesto savivaldybės administracijos **prašymą dėl sprendimo vykdymo atidėjimo atmetė**. Pasikeitus Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 teisiniam reglamentavimui, Vyriausybės atstovas su Vilniaus miesto savivaldybės administracija 2017 m. spalio 4 d. pasirašė taikos sutartį, vykdomojoje byloje Nr. 0011/17/00559 pagal Vilniaus apygardos administracinio teismo vykdomąjį raštą Nr. eI-7724-208/2015. Taikos sutartyje Vilniaus miesto savivaldybės administracija įsipareigojo iki 2017 gruodžio 1 d. visiškai įvykdyti Vilniaus apygardos administracinio teismo 2015 m. birželio 11 d. sprendimą, t. y. kiekvienam Vilniaus miesto savivaldybės įsteigiam draustiniui parengti ir pateikti Vilniaus

miesto tarybai tvirtinti individualius nuostatus, kuriuose būtų detalizuojami LR Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 9 straipsnio 2 dalies nustatyti apsaugos reikalavimai ir etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo reikalavimai; parengti Vilniaus miesto savivaldybės įsteigtų draustinių individualias bylas, kurių turinį sudarytų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 56 patvirtinto Savivaldybių draustinių steigimo ir savivaldybių gamtos paveldo objektų skelbimo tvarkos aprašo 16.1 – 16.6 punktuose nurodyti dokumentai. Vilniaus miesto apylinkės teismas 2017 m. spalio 12 d. nutartimi patvirtino *taikos sutartį*. Vilniaus miesto savivaldybės administracija *sutartį įvykdė, kartu įvykdant ir reikalavimą*.

10. Vyriausybės atstovo kreipimais į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 5 straipsnio 4 dalies 3 punkte nurodytais atvejais ir bylų nagrinėjimo teisme rezultatai: Nebuvo.

11. Išankstinė prižiūrimų savivaldybių kolegialių administravimo subjektų teisės aktų projektų priežiūra

Vykdam išankstinę prižiūrimų savivaldybių kolegialių administravimo subjektų teisės aktų projektų priežiūrą (kontrolę), Vyriausybės atstovo Vilniaus apskrityje tarnyboje per 2017 m. antrą pusmetį patikrino **1318** teisės aktų projektus ir savivaldybių tarybų sprendimų projektų rengėjams pateikė **93** pastabas dėl projektų neatitikties įstatymams ar kitiems teisės aktams, į **6** pareikštas pastabas atsižvelgta nebuvo. Dėl galimai neteisėtų sprendimų projektų savivaldybių tarybų nariai ir merai informuojami savivaldybių tarybų posėdžių metu. Išankstines pastabas Vyriausybės atstovo tarnybos valstybės tarnautojai išsako ir teisės aktų projektų rengėjams.

Apibendrinant sprendimų projektų neatitikimus įstatymams ir kitiems teisės aktams pažymėtina, kad dažniausi neatitikimai yra šie:

- savivaldybių tarybų sprendimų projektais, kuriais įgyvendinami įstatymai ir Vyriausybės sprendimai, pažeidžiamos aukštesnės teisinės galios aktų nuostatos, t. y. nustatomas kitoks nei aukštesnės galios teisinis reguliavimas;
- sprendimų projektai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, nepagrindžiami įstatymais ir nepagrįstai išplečiantys pareigas asmenims ar nepagrįstai suvaržantys asmenų teises;
- sprendimų projektais numatoma spręsti klausimus, neturint įstatymo nustatyta tvarka suteiktų įgaliojimų;
- sprendimų projektams pritaikomi ne tuos teisinius santykius reglamentuojantys pagrindai;
- nesilaikoma sprendimo projekto rengimo ir priėmimo procedūrų;
- dėl norminio pobūdžio sprendimų projektų neatliktas antikorupcinis vertinimas;
- individualaus pobūdžio sprendimų projektai nepagrįsti objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis.
- sprendimų projektai parengti ne pagal juridinės technikos taisykles, neatitinka Teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtintų teisės aktų rengimo principų;
- kitiems su asmens teisių ir privalomųjų pareigų turiniu susijusiems pažeidimams.

12. Papildoma informacija dėl teisinio reglamentavimo tobulinimo

Vyriausybės atstovas per 2017 m. antrą pusmetį, atsižvelgiant į savivaldybių administracinėje priežiūroje kilusius įstatymų ir poįstatyminių teisės aktų aiškinimo klausimus, pateikė siūlymus dėl šių įstatymų ir poįstatyminių teisės aktų tobulinimo:

- **dėl vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą dydžio nustatymo.** Vyriausybės atstovas siūlo panaikinti Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013-07-24 nutarimu Nr. 711, (toliau – Taisyklės) 31.4 bei 33.4 punktus, leidžiančius kintamąją įmokos dedamąją nustatyti pagal atiduodamų mišrių komunalinių atliekų svorio (kiekio) normą, arba aiškiai nustatyti, kokiais atvejais gali būti taikomi minėti punktai ir į kokius kriterijus atsižvelgiant gali būti nustatomos atiduodamų atliekų svorio (kiekio) normos. Kartu siūloma apsvarstyti/įvertinti galimybę kintamąją įmokos dedamąją nekilnojamojo turto objektų savininkams, kurie naudojami kolektyviniais konteneriais, nustatyti pagal faktinį atliekų susikaupimo kiekį (pvz., kaip ir nustatyta Taisyklių 31.1-31.3 punktuose), o mokėtinas kintamosios įmokos dalis išdalinti pagal Taisyklių 33.1-33.3 punktuose nurodytus kriterijus (kaip ir nurodyta 34 punkte).

Atsižvelgiant į Vyriausybės atstovo siūlymus, Aplinkos ministerija parengė Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo pakeitimo projektą.

- **dėl kontenerių aikštelių išdėstymo schemų.** Vyriausybės atstovas, atsižvelgdamas į tai, kad šiuo metu skirtingose savivaldybėse taikoma skirtinga kontenerių aikštelių išdėstymo schemų tvirtinimo praktika (vienur tvirtinamos kaip specialieji planai, kitur kaip paprasti administraciniai aktai), pateikė siūlymą Aplinkos ministerijai apsvarstyti galimybę inicijuoti teisės aktų pakeitimus, nustatant aiškią minėtų schemų tvirtinimo tvarką (pvz., kokia institucija tvirtina, jei tai turi būti teritorijų planavimo dokumentas – aiškiai tai nurodyti, nustatant (jei būtina) derinimo su visuomene tvarką ir pan.).

Aplinkos ministerijos nuomone, keisti esamą reguliavimą nėra tikslinga.

- **dėl saugotinių medžių kirtimo reglamentavimo.** Tiriant savivaldybių priimtų norminių teisės aktų teisumą želdynų kirtimo srityje, nustatytos aukštesnės galios teisės aktų spragos ir reglamentavimo neaiškumas dėl kurio savivaldybės skirtingai aiškina ir reglamentuoja atitinkamus teisinius santykius. Vyriausybės atstovas siūlo Aplinkos ministerijai aiškiai sureglamentuoti saugotinių medžių kirtimo/šalinimo atvejus. Vyriausybės atstovo nuomone, medžių kirtimas, atlyginus jų vertę, turėtų būti ne numanoma „bendra“ (kaip dabar pagal galiojantį reglamentavimą galima suprasti), o išimtinė taisyklė. Todėl turi būti nustatyti aiškūs medžių šalinimo kriterijai, nurodomi konkretūs pateikiami dokumentai/įrodymai, kuriais asmuo turi pagrįsti poreikį kirsti saugotiną medį ir pan.

Aplinkos ministerija informavo Vyriausybės atstovą, kad rengiant Želdynų įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų pakeitimus, atsižvelgs į pateiktus siūlymus.

- **dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo.** Įvertinus teismų praktikoje susiformavusią taisyklę, jog Vyriausybės atstovo vykdoma priežiūra yra bendroji atskirų specialiai tam tikslui įsteigtų institucijų atžvilgiu, todėl Vyriausybės atstovo vykdoma savivaldybių administracinė

priežiūra yra ribojama specialaus instituto atžvilgiu, Vyriausybės atstovas siūlo Lietuvos Respublikos Vyriausybei bei Lietuvos Respublikos Valstybinei kultūros paveldo komisijai teikti pasiūlymą Seimui dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo įstatymo pakeitimo, išbraukiant šio įstatymo 5 straipsnio 8 dalies nuostatos antrą dalį „Šio įstatymo reikalavimams prieštaraujantys savivaldos institucijų priimti teisės aktai turi būti sustabdyti ar panaikinti Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo nustatyta tvarka“ arba pakeičiant ją taip, kad sistemiškai derėtų su kitais galiojančiais teisės aktais.

Minėtos institucijos informavo, kad pateikti siūlymai bus įvertinti ir Vyriausybės atstovas bus informuotas apie priimtą sprendimą.

- **dėl slapto balsavimo reglamentavimo ir Vietos savivaldos įstatymo tobulinimo.** Vyriausybės atstovas pasiūlė Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir Lietuvos Respublikos Seimui papildyti Vietos savivaldos įstatymo 13 straipsnio 9 dalį nuostata, numatančia, jog *slapto balsavimo metu yra draudžiama kontroliuoti tarybos narių valią, paveikti tarybos nario apsisprendimą ar valią balsuoti arba nebalsuoti už kurį nors kandidatą. Su balsavimo biuleteniu draudžiama atlikti veiksmus, kurie galėtų atskleisti balsavimo paslaptį.* Taip pat numatyti sankciją už šios nuostatos pažeidimą, nustatant, kad *kiekvienas sąmoningai atskleistas balsas yra laikomas negaliojančiu.* Kartu pasiūlyta papildyti įstatymą nuostatomis, susijusiomis su slapto balsavimo procedūra, numatant, jog *užpildytas balsavimo biuletenis yra įdedamas į antspaudoatą ir kartu su biuleteniu išduotą voką.* Praktinės situacijos rodo, jog tai galėtų sumažinti piktnaudžiavimų kontroliuojant tarybos narių valią ar atskleidžiant „paslaptį“ atvejų skaičių. Šiuo metu tai palikta vietos savivaldos dispozicijai ir pastebimi atvejai, kai savivaldybės taryba, priešingai, nei prašo opozicinės frakcijos ar grupės, balsuoja prieš balsavimo biuletenių dėjimą į vokus, taip sukurdamą prielaidas slapto balsavimo pažeidimams.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė minėtus siūlymus pavedė išnagrinėti Vidaus reikalų ministerijai bei Teisingumo ministerijai. Vidaus reikalų ministerija nepritarė siūlymams. Atsakymas iš Teisingumo ministerijos negautas. Lietuvos Respublikos Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas informavo, kad įvertinus pateiktą siūlymą ketinama parengti ir inicijuoti sisteminius Vietos savivaldos įstatymo pakeitimus.

- **dėl valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainių būklės analizės (vertinimo).** Vyriausybės atstovas, susipažinęs su Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Susisiekimo ministerijos pateiktais 2017 metų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainių būklės vertinimo rezultatais, pasiūlė tobulinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 187 d. nutarimą Nr. 480 „Dėl Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašo patvirtinimo“ ir vertinimo metodiką, jog pažeidimais ar trūkumais būtų laikomi tik neįgyvendinti imperatyvūs Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms apraše nurodytų reikalavimai, kad tyrimų rezultatai taptų objektyvesni. Taip pat siekiant, jog įstaigų interneto svetainės būtų kuo informatyvesnės ir patogesnės, pasiūlyta tobulinant Aprašo nuostatas, aiškiau numatant būtinas svetainės dalis, sritis, skyrius bei duomenis.

Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Susisiekimo ministerijos atstovas informavo (žodžiu), jog ketina ateityje atsižvelgti į pastebėjimus ir tikslinti Aprašo nuostatas.

Vyriausybės atstovas ir Vyriausybės atstovo tarnybos valstybės tarnautojai siekdami keliamo tikslo – savivaldybės administravimo subjektų veiklos teisėtumo ir siekio, kad savivaldybių veikla keltų gyventojų pasitikėjimą jomis, nuolat bendrauja ir bendradarbiauja su Vilniaus apskrities savivaldybių specialistais ir gyventojais, teikdami konsultacijas savivaldybių veiklos klausimais. Per 2017 m. II pusmetį Vilniaus apskrities savivaldybių administravimo subjektams **27** kartus teiktos konsultacijos dėl teisės aktų taikymo ir įgyvendinimo, o per 2017 m. II pusmetį Vyriausybės atstovas nagrinėjo **38** fizinių ir juridinių asmenų skundus bei pranešimus.

Vyriausybės atstovė Tauragės apskrityje
atliekanti Vyriausybės atstovo Kauno apskrityje funkcijas,
pavadojanti Vyriausybės atstavą Vilniaus apskrityje

Irena Ričkuvienė

VYRIAUSYBĖS ATSTOVO VILNIAUS APSKRITYJE 2017 M. ANTRO PUSMEČIO VEIKLOS STATISTINIAI DUOMENYS

1 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	viso	Teikimų, kurių įvykdymo terminas atidėtas, skaičius ir atidėjimo priežastys	Nepatenkinta teikimų	
			kreiptasi į teismą	teismo patenkinta prašymų
<p>Vyriausybės atstovo motyvuoti teikimai svarstyti teisės akto pakeitimo ar panaikinimo klausimus, kai nustatyti prižiūrimų savivaldybių kolegialių ir nekolegialių administravimo subjektų priimti teisės aktai, prieštaraujantys Lietuvos Respublikos Konstitucijai, įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau - Vyriausybė) nutarimams ir kitiems su įstatymų įgyvendinimu susijusiems centrinių valstybinio administravimo subjektų priimtiems teisės aktams.</p> <p>11 - teikimų patenkinta 2 - pratęstas terminas 6 - teikimų įvykdymo terminas dar nesuėjo 2 - teisme</p>	20	<p align="center">2</p> <p>Savivaldybės darbuotojų dideli darbo krūviai ir trumpi terminai administracine tvarka įvykdyti Vyriausybės atstovo teikimą; teisinio vakuumo, galinčio padaryti didesnę žalą, nesukūrimas</p>	2	Vyksta teisminis nagrinėjimas

2 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	viso	Reikalavimų, kurių įvykdymo terminas atidėtas, skaičius ir atidėjimo priežastys	Neįvykdyta reikalavimų	
			kreiptasi į teismą	teismo patenkinta prašymų
<p>Prižiūrimų savivaldybių administravimo subjektams pateikti Vyriausybės atstovo reikalavimai neatidėliojant įgyvendinti įstatymą ar vykdyti Vyriausybės sprendimą.</p> <p>9 - reikalavimai įvykdyti</p>	20	<p align="center">2</p> <p>Reikalavimų įvykdymui reikalingas papildomas informacijos gavimas, įvairios</p>	-	-

2 - pratęstas terminas 8 - reikalavimų įvykdymo terminas dar nesuėjo 1 - atšauktas paaiškėjus naujoms aplinkybėms		procedūros, kurių atlikimui reikia papildomo laiko; savivaldybės darbuotojų dideli darbo krūviai ir trumpi terminai administracine tvarka įvykdyti Vyriausybės atstovo reikalavimą		
--	--	--	--	--

3 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Patenkinta teikimų	Nepatenkinta teikimų	
			kreiptasi į teismą	teismo patenkinta ieškinių (pareiškimų)
Vyriausybės atstovo potvarkiai, kuriais buvo stabdomas prižiūrimų savivaldybių administravimo subjektų priimtų teisės aktų vykdymas	-	-	-	-

4 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Teismo patenkinta ieškinių (pareiškimų)
Kreiptasi į administracinį teismą su abstrakčiu pareiškimu ištirti norminio savivaldybės administracinio akto teisėtumą	3	3 - Vyksta teisminis nagrinėjimas

5 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Savivaldybės teisės aktų, neatitikusių galiojančių teisės aktų nuostatų, skaičius
Vyriausybės atstovo patikrinti teisės aktai:	7050	20

Savivaldybės tarybos sprendimai	1109	14
Mero potvarkiai	164	-
Savivaldybės administracijos direktoriaus, direktoriaus pavaduotojo įsakymai	5777	6
Kiti (išvardyti kitus patikrintus teisės aktus)	-	-

6 lentelė

Eil. Nr.	Savivaldybės administravimo subjekto pavadinimas	Patikrinta savivaldybės kolegialių administravimo subjektų rengiamų teisės aktų projektų skaičius	Pareikštos pastabos	Kaip savivaldybės atsižvelgė į Vyriausybės atstovo teiktas pastabas	
				Atsižvelgė	Neatsižvelgė
1.	Vilniaus miesto savivaldybė	459	41	36	5
2.	Vilniaus rajono savivaldybė	174	4	4	-
3.	Elektrėnų savivaldybė	135	17	17	-
4.	Šalčininkų rajono savivaldybė	117	2	1	1
5.	Širvintų rajono savivaldybė	115	16	16	-
6.	Švenčionių rajono savivaldybė	113	4	4	-
7.	Trakų rajono savivaldybė	93	1	1	-
8.	Ukmergės rajono savivaldybė	112	8	8	-
	Viso	1318	93	87	6